

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В КРАЇНАХ
ДІАСПОРИ

Згідно з рішенням V Конгресу Світового Конгресу Вільних Українців назвати 1989 рік — ювілейним роком 70-ліття соборності українських земель в самостійній, суверенній українській державі, Роком Української Мови, пропонуємо підняти широкую акцію:

1. За державну суверенність і соборність усіх земель України; за історичну пам'ять українського народу, його культурну самобутність; за повний, ніким і нічим необмежений національний розвиток народу.

2. Пропонуємо приєднатися до акції українських патріотів в Україні у вимогах за удержання української мови, у повному розумінні слова державної адміністрації: в армії, в пошті, у фінансах, у торгівлі, в науці, в освіті, у всіх родах мистецтва та закордонних зв'язках.

3. Хай зникнуть з карти України чужі народні назви міст і сіл, як Жданов, Кіровоград, Нестеров, і Ровно, Первомайськ і Комсомольськ і сотні, а то й тисячі інших. Хай будуть повернені містам України назви вулиць і площ та парків не тільки мовою українською але й їм іменами найкращих дочок і синів України, її історії і культури.

Українцям у діаспорі пропонуємо посилену акцію:

4. За українські дитячі садочки в країнах поселення, за поширення та збільшення числа українських шкіл, курсів українознавства для дітей і дорослих. Винятти українську мову мовою науки в університетах, в наукових конференціях та в публікаціях.

5. Винятти українську мову мовою комунікації між українцями в церковному і суспільно-громадському житті. В українських інституціях публікувати написи, вивіски та оголошення в першу чергу українською мовою. Хай буде шанована не лише українська мова, але й національна гідність української людини.

6. Відновити українські імена і прізвища, що зазнали деформації чужих мов, в правдивому українському звучанні. Хай зникнуть серед українців

(Закінчення на стор. 3)

БАЛТІЙЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ
САМОСТІЙНОСТІ

Таллін, Естонська ССР. — Провідники загальнопоширеного політичного руху з трьох советських прибалтійських республік звернули до Організації Об'єднаних Націй з проханням допомогти їм стати незалежними державами.

Представники Народних фронтів Естонії, Латвії і Литви (п.н. Саудіс) у спільно одобреному документі закликають ООН і Конференцію безпеки та співробітництва в Європі, звернути увагу на прагнення їхніх народів до самовизначення і незалежності у неутрачній та демілітаризованій зоні Європи. Вони домагаються, щоб статус їхніх народів був вирішуваний „на міжнародному форумі“, бо їхні країни були насильно прилучені до ССР у 1940 році, у наслідок тасмного договору між Гітлером і Сталіном в 1939 році. Це насильне прилучення Прибалтики в 1940 році ще й досі не є офіційно визнане Америкою і всі три країни мають невеличкі дипломатичні місії своїх незалежних урядів у ЗСА.

В цьому ж документі говориться і про те, що вони вірять у схильність советського уряду „відкритися і проголосити недейсний“ той сталінсько-гітлерівський договір. Не зважаючи на те, що під головуванням

М. Горбачова совети почали представляти історію в багато більш правдивому світлі, то й надалі твердять, що жадних документів тасмного договору немає, бо такого ніколи не було. Советські власті не мали жадних коментарів на ці вимоги прибалтійських країн, але недавні заяви М. Горбачова, що він є „абсолютно проти“ всяких закликів національних груп до відокремлення, говорять самі про себе.

На цьому першому зборі представників всіх трьох народів Прибалтики проголошено і визначено права „народів незалежних республік Естонії, Латвії та Литви“ вибирати власні економічні системи. Хоча вже раніше говорилось про такі вимоги, але це вперше винесено їх спільно до вирішення на міжнародному політичному форумі.

Правдоподібно з уваги на передбачені рішення цієї конференції, партійні провідники всіх трьох республік участі в ній не брали, а один з делегатів литовського фронту Антанавічіус Казімерас сказав, що „правдоподібно наші партійні лідери трішки побоюлися і тому не з'явилися на цьому зборі, але це не означає, що існує будь-яка конфронтація між ними і нами“.

Олбанська Округа УНС відбула
Загальні збори

Олбані, Н.Й. (В. Літінський). — Загальні річні збори Олбанської Округи відбулися в суботу, 22-го квітня ц.р. в залі Українського Клубу в Вортвуді, Н.Й. Збори відкрив голова Округи Павло Шевчук і привітав в першу чергу головного президента УНС д-ра Івана Філіса і головного радного Володимира Кваса та попросив присутніх однохвилинно мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членів.

Голова округи ствердив, що збори є правосильні, бо на залі між 32 присутніми були представники п'ятих відділів УНС. Три відділи не прислали своїх делегатів.

На внесок голови президентом зборів вибрано М. Савкова, ст., а Володимир Літінський і Петра Урбана, секретарями. Тому, що

секретар ред. Іван Дурбак був хворий, протокол з муніципальних зборів прочитав В. Літінський.

Звіт уступаючої управи розпочав голова округи П. Шевчук, який сказав, що на всіх вісім відділів УНС, в яких є 1,343 члени, п'ять були активні і вони представили в 1988 році 35 членів; таким способом округа виконала свою квоту на 58%. Від довшого часу три відділи не проявляють активності і їм треба присвятити більше уваги. В 1988 році дев'ять студентів з Округи отримали стипендії на загальну суму 3,600 дол. Округа брала чисельну участь в Дні Батька на Союзі.

Касир Володимир Варшона подав фінансовий звіт: приходів було 104 дол., розходів 180 дол., так що баланс на 31-го грудня 1988 року становив 477.57 дол.

В дискусії над звітами брали участь: Е. Наболенний, П. Шевчук і В. Варшона.

За Контрольну Комісію звітнував М. Савків і на його внесок присутні одностайно ухвалили абсолютну уступальну управи.

Після закінчення до вибору нової Управи, голова Національної комісії А. Урбан подав листу кандидатів на 1989 рік. Слідуючих осіб вибрано до Управи: голова — П. Шевчук, місто голови — Стефанія Гаврилюк і С. Мочульський, секретарі — В. Літінський і П. Урбан, касир — В. Варшона, організаційний референт — Е. Наболенний, вільні члени — І. Романишин і інж. Р.

(Закінчення на стор. 3)

ВШАНОВУЮТЬ
Б. АНТОНЕНКА-
ДАВИДОВИЧА

Клівленд (Д.Г.). — Культурно-освітня референтура Округи СУА в Огайо запрошує на літературний вечір в пошану письменника і поета Бориса Антоненка-Давидовича, з нагоди його 90-ліття народивши та 5-ліття смерті. В програмі візьме участь дочка письменника, Ярина Тимощенко з Києва, яка поділиться споминами про письменника та читатиме його твори. Рівнож буде нагода купити деякі книжки Б. Антоненка-Давидовича. Цей вечір відбудеться в п'ятницю, 26-го травня ц.р., в год. 7:30 вечора, у домівці СУА в Пармі, Огайо.

Р. ЧЕЙНІ НЕ ДОВІРЯЄ
СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗОВІ

Вашінгтон. — Секретар Департаменту оборони ЗСА Річард Чейні, виступаючи перед журналістами, заявив, що „Адміністрація президента Буша схильна розглядати недавню заяву советського керівництва про одностороннє зменшення кількості ядерних боєголовки в Європі як „тактичну хитрість“.

Заява Михайла Горбачова про те, що ССРС зменшить 500 боєголовки у країнах Східної Європи, призначена у першу чергу для того, щоб викликати тривогу між союзниками НАТО. „Советські мають стільки зброї по всій Східній Європі, що 500 боєголовки — дрібничка“, — сказав Р. Чейні.

Вказавши, що протягом останнього десятиліття З'єднані Штати без зайвого шуму зликували в Європі 2,400 боєголовки, секретар Департаменту оборони закликав Советський Союз, який має майже 10,000 боєголовки у Східній Європі, піти назустріч побажанням Заходу і зробити більше обіцянок Горбачовим минулого тижня.

Критично Чейні відгукнувся і про висловлювання советського міністра закор-

донних справ Едуарда Шеварднадзе, який попередив, що якщо НАТО не відмовиться від модернізації ракет типу „Ленс“, то Москва або терміново розробить власні ракети аналогічної класи, або припинить демонтаж ракет СС-23, заборонених договором про нуклеарні ракети середнього засягу, підписаним Горбачовим і Регеном у 1987 році.

Р. Чейні сказав, що ЗСА мають намір скористатися зі зустрічі голів держав-учасниць НАТО, яка запланована на червень, щоб змінити, як відбуваються нині в Советському Союзі, стали „культурацією стратегії“, яка успішно проводиться нами протягом більш як 40 років“.

На думку Чейні, торік Горбачов викликав захоплені відгуки у всьому світі своїми заявами про необхідність зменшення звичайних озброєнь в Європі. Однак, зауважує Чейні, нові советські пропозиції на практиці нічим не відрізняються від тих, з якими раніше виступали ЗСА і НАТО. „В результаті вони погосилися з нашим становищем“, — сказав секретар Департаменту оборони.

Президент Дж. Буш проголосив
плян боротьби із злочинством

Вашінгтон. — Президент Джордж Буш, у понеділок, 15-го травня ц.р., проголосив новий законопроект для поборювання зростаючого злочинства на вулицях міст Америки, яке майже у всіх випадках є тісно пов'язане з наркоманством. Цілий план Буша, коли перерахувати на доларову вартість, вніснотиме 1.2 біл. дол. Він відкинув заборону на півавтономну зброю американського виробу.

Виголошуючи свою промову перед рідиними загиблими поліціантами, президент Буш прирік „відібрати назад вулиці від злочинців“, затрудинити більше поліції, та агентів, які впроваджуватимуть нові закони в життя, і збудувати більше федеральних тюрем. Щоби підкреслити важливість своїх пропозицій, президент Буш покликався на найбільше відомі недавні злочини в ЗСА, включно з побиттям молодіжної жіночки цілою бандою підлітків у ньюоркському

Центральному парку. Однак у його пропозиції не включено вистачальної суми гроша на ліквідацію злочинства для міст і штетів. Але запропоновані ним законопроекти в загальному мають багато нових і позитивних протизаходів: подвоєння теперішнього мінімального п'ятирічного ув'язнення за ужиток півавтономної зброї у доконанні злочинів, відкинення звільнення за добру поведінку в тюрмі, кара смерті для тих, що вбивають працівників Уряду, є причетні до тероризму супроти американських громадян в інших країнах чи вбивають невинних закладників, прискорення виворення іноземців, які доконують злочини, і засудження підлітків як дорослих коли вони доконують поважні злочини пов'язані з наркоманством.

Деякі критики цього нового плану вважають, що він надто лагідний.

В АМЕРИЦІ

АГРЕСИВНА І ВІНАХІДЛИВА дипломатія М. Горбачова дуже змінила погляди американських громадян про Советський Союз. Тепер більшість заперечує, що ССРС представляє будь-яку військову небезпеку для ЗСА, а вже майже ніхто не припускає можливості ядерної війни. Згідно з найновішими опитами газети „Нью Йорк Таймс“ і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, 79 відсотків з опитуваних американців є захоплені М. Горбачовим та вважають його радикально іншим від його попередників. Однак все ж таки 40-літня холодна війна навіть з винахідливістю М. Горбачова не спромоглася ще покищо позбавити американців деякого підозріння щодо ССРС, бо й надалі велика кількість уважає, що ССРС стремить до світового панування.

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ речники яблучної індустрії заявили, що садівники добровільно погодились не вживати хемікальних речовин „алар“, яку вирощувачі вживають для дозрівання яблук і задержання свіжості. Ці ж самі речники признались і до того, що від коли повилися в пресі підозріння про те, що „алар“ спричиняє пістркове захворювання, то збуть яблук значно зменшився, і яблучна індустрія втратила 50 міль. дол. тільки за перших п'ять місяців цього року.

ЗАГАДКОВИЙ ЗРІСТ долара продовжується, а це непокоїть біржових і міжнародних торговців тому, що вони цього не передбачали. Деякі економісти твердять, що коли Федеральна рада валютних резерв та інші великі банки не почнуть випродувати більшу кількість доларів і якщо інші країни не підвищать своїх позичкових стій, то долар далі зростатиме. Найбільш наочною користю цього зросту буде те, що заграничні подорожі для американців будуть більше приманливими, але для загальної економіки Америки та її союзників це не обіцяє нічого доброго в майбутньому, зокрема тоді, коли не знають причин цього явища.

ВІДКЛИКАНИЙ МИНУЛОГО тижня президентом Джорджем Бушем американський посол в Панамі Артур Дейвис на пресовій конференції заявив, що генерал Мануель Антоніо Норіа видав наказ на напад і побиття кандидатів — опонентів його вибранців. Однак посол А. Дейвис відмовився від пропозиції будь-яких доказів до свого другого обвинувачення, що ці побиття і напад були недокінченим актом запланованого вбивства кандидата-опонента Геріа Форда.

КИТАЙ І ССРС ВІДНОВИЛИ
НОРМАЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Пекін. — Після тридцяти років ворожнечі Михайл Горбачов відновив нормальні відносини між ССР і Китаєм, відвідаючи Китай у дуже сердечній та прихильній атмосфері.

Але відвідини М. Горбачова змінили демонстрації китайських студентів, які вимагають більше демократії і свободи, які пропугує М. Горбачов в ССРС. У розмовах між китайськими провідниками і М. Горбачовим рішено змістити економічні та культурні зв'язки і переговорено можливість мілітарної співпраці.

Це офіційно проголошені відновлення нормальних контактів між цими двома державами є важливе для обох їх з уваги на можли-

вості економічної вини Китаю із ССРС. Китайські представники уряду проголосили також, що впровадять більше демократії і свободи для населення, базуючись на подібній тенденції в ССРС. У відгук в Пекіні студентські демонстрації дали підтримку населення та навіть поліції і перевели найбільше протестів на віче, яке було в Китаю від китайської револю-

ції в 1949 році. Демонстрації змінили офіційні плани для М. Горбачова і його почоту так, що відкрито святочну виставу в опері і відвідини в старому місті. Помімо того, що серед демонстрантів М. Горбачов є свого рода „геросм“, він дуже гостро від них відмежувався, заявляючи голові комуністичної партії Жао Зянгові, що він не має симпатії для них. Але Жао переслав демонстрантам залик, щоб закінчили голодовий страйк і зробив перший крок до залагодження конфлікту, заявляючи, що партія розуміє патріотизм студентів і бажання зміни існуючого стану та більшої свободи.

В розмовах між китайськими представниками і М. Горбачовим порушено також дуже дразливу для обох сторін проблему Камбоджі, в якій Китай підтримує повстанців, що створили свій уряд, а ССРС уряд, який наставив В'єтнам. Але ця тема не знайшла обопільного розв'язки і обговорено її дуже обережно, щоб не порушити добрих настрів між обома сторонами.

У СВІТІ

ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧОЇ поїздки до Польщі лідер профспілкового об'єднання „Солідарність“ Лех Валенса виступив перед 5,000 селян, що зібралися недалеко від міста Равасівце, де в 1794 році повстанці під керівництвом Тадеуша Костюшка нанесли поразку російській армії. Одягнений у національний костюм, Л. Валенса закликав селян взяти активну участь у виборах і не слухати екстремістів, які закликають до бойкоту. „Не залишайтеся осторонь“, — сказав Валенса. — Польща належить вам, і ви зробите країну ще прекраснішою. Валенса піднявся на трибуну з видами в руках, але перед тим як почав говорити, відклав їх набік. „Я кладу ці вила, — сказав він, — бо закликаю до мирної дискусії, але бувають моменти, коли треба взяти в руки зброю. Нині зброєю повинні стати ваші голоси“. 4-го червня у Польщі відбудуться перші відкриті вибори, наслідком яких будуть вибори „Опозиції“ надано право претендувати на 161 місце у сеймі і на всі 100 місць у новозорганізованій верхній палаті парламенту — сенаті.

ЧЛЕНАМ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ делегації, яка мала намір відвідати Москву, відмовлено у видачі візних віз. У Советському Союзі ізраїльська делегація хотіла брати участь в триденному міжнародному симпозиумі з проблем пересування громадян, організованому Міжнародним фондом за виживання і розвиток людства. До складу делегації входять науковий співробітник Тельавського університету, кореспондент російської служби ізраїльського радіо і четверо активістів ізраїльського руху на захист советських живих. Всі вони перед тим звернулися у советське консульство у Відні з проханням видати їм візні візи. Співробітник консульства на прізвище Максимов повідомив їх телефонічно, що міністерство закордонних справ ССРС відмовило їм.

СОВЕТСЬКА ГАЗЕТА „Правда“ обвинуватила Пакистан і З'єднані Штати Америки в порушенні Женевських угод щодо Афганістану. „Пакистан і ЗСА практично цілком ігнорують свої зобов'язання по всіх пунктах Женевських угод, що привели до виведення советських військ з Афганістану“, — сказано у статті. На думку авторів статті, обі ці країни уже в момент підписання угод „не мали наміру виконувати їх“. Для Пакистану і З'єднаних Штатів, твердять „Правда“, головним було добути виведення советських військ. Газета обвинуватила Пакистан у тому, що він посилав тисячі своїх воєнк в допомогу муджахедам, які борються проти просоветського кабульського режиму Наджібулла.

ГОЛОВНА КВАРТИРА Палестинської Визвольної Організації випустила заяву з осудженням викрадення закладників у Бейруті. „Подібні дії не допоможуть покінчити з війною у Ливані. Подібні акції не служать інтересам Палестинської Визвольної Організації“, — говориться у заяві. „Ми зробимо все можливе, — сказано далі, — щоб закладники були звільнені“.

У ТБЛІСІ ПРИБУЛИ представники Міжнародного Червоного Хреста. В їх обов'язки входить виявлення хворих, отруєних 9-го квітня у Тбілісі невідомим газом і лікування їх. У шпиталях грузинської столиці зі симптомами отруєння перебуває нині коло 200 осіб. Стан їх здоров'я не поліпшується, кілька осіб перебуває у тяжкому стані. Досі невідомий склад вжитого газу, що утруднює лікування. Досі в лікарні звертаються люди зі симптомами отруєння. Всього зі симптомами отруєння невідомим газом у шпиталі звернулося коло 3,000 осіб. У багатьох хворих спостерігається нервовий розстий. Лікарі, представники Міжнародного Червоного Хреста не мають свободи дій. Стало відомо, що від них приховують найтяжчих хворих. У шпиталі ч. 2 їм не показали двох хворих, які перебувають у надто тяжкому стані.

ПРЕДСТАВНИКИ ВОСЬМИ великих опозиційних груп Мадярщини відхилили пропозицію керівництва Мадярської комуністичної партії про проведення спільної конференції. Комуністи запропонували скликати „круглий стіл“ з рівноправною участю всіх присутніх, однак опозиція має намір виступати єдиним блоком і претендувати на прихід до влади в результаті демократичних виборів. „Опозиція виступає єдиним фронтом і вимагає зміни конституції, а також прийняття державного закону, що чітко визначає права політичних партій“, — сказав кореспондент АП один з лідерів „Ліги вільних демократів Балінт Мадяр“. За його словами, такий закон повинен бути прийнятий ще до проведення парламентських виборів, призначених на 1990 рік.

Відновлено сеньйорський курінь
„Лісові Мавки“

Чикаго. — За дозволом Головної Пластової Булави створено підготовчий міжкрайовий Курінь пластових сеньйорок „Лісові Мавки“. Цей курінь уже широко відомий на теренах Канади й Америки з своєї довголітньої дії в Пласті, особливо в ділянках виховної праці станиць та пластових літніх таборів.

Первісно „Лісові Мавки“ постали ще в Європі, коли група ідейних пластунок в Ерлінген, Німеччина, вибрали пречудовий твір Лесі Українки, „Лісову пісню“ за тло, на яким створили традиції свого куреня. Після виїзду членів до різних країн свого остаточного поселення для „Лісових Мавок“ перервалася. Однак в 1961 році старші пластуни станиць Торонто та Чикаго зачаровані традиціями вложеними оригінальними „мавками“ відтворили існу-

вання куреня на Північно-американському континенті. Тепер з ініціативи сеньйорки в Чикаго і Торонто, колишніх старших пластунок куреня „Лісові Мавки“, відновила потреба продовжувати традицію куреня — цим разом його сеньйорської вітки. Курінь тепер переходить підготовку стадію свого організування й оформлення та підготовляється до своєї першої сеньйорської ради.

Усіх колишніх „мавок“ чи зацікавлених в „мавках“ сеньйорок просять звертатися за інформацією та відповідальних за це в своїх краях сеньйорок: Америка — Наталка Завадович, 831 North Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60622, tel.: (312) 235-1155; Канада — Дана Бойко, 60 Mountview Ave., apt. 902, Toronto, Ont. M6P 2L4, tel.: (416) 767-8682.

Шкільна молодь цікавиться „Свободою“

Вісім учнів і учениць сьомої класи української католицької школи св. Івана Христителя з Ньюарку, Н.Дж., рішили відвідати редакцію і друкарню „Свободи“, щоб приглянутися як видається газета кожного дня. Це їм впадо на думку після того, як вони видали свою газетку минулої зими, переборюючи як самі признались, багато труднощів, тому й хотіли побачити як дають собі раду з проблемами видавання газети редактори і друкарі. Пояснив їм цілий процес ред. Зенон Сніжик — від приготування скриптів до висилки газети. Школярі мали ще нагоду поговорити з редактором „Веселки“ проф. Володимиром Барагурою, який якраз цього дня, в середу, 10-го травня, працював в редакції над підготовкою наступного числа дитячого журналика. І не зважаючи на дощову погоду, на бажання учнів управителі Української Будівлі УНСОУ Олесь Блазінка повіз їх вікно на 15-ий поверх, звідкіля можна бачити Статую Свободи, ріку Гадсон і Мангеттен. Учні прибули під опікою директорки школи сестри Марії, ЧСВВ, свої учительки Галі Мілянчик і Наталії Козири. На фото згорі — гості з ред. В. Барагурою.

СВОБОДА

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
U.N.A. members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 146 Jersey City, N.J. 07303

Дж. Бейкер у Москві

„Нью Йорк Таймс" у своєму звітуванні про двої південне перебування державного секретаря Джеймса Бейкера у Москві, назвав цю візиту „символічною" і „церемоніальною". Це правда: з ділових справ не поладано там майже нічого, але навізано вперше зв'язок між новою президентурою у Вашингтоні та Москвою. Президент Буш не дав себе спровокувати недовізначеною натиском з боку демократів у Конгресі на західнонімецького союзника, щоб якнайшвидше „говорити" з Горбачовим. Він і його державний секретар Джеймс Бейкер правильно заявляли, що забезпечення миру залежить в першу чергу від зміни союзу з боку закордонної політики, конкретно, від зречення союзу імперією її амбіцій встановити скрізь комунізм і поширювати свою сферу впливів. Тому в літаку, яким летів Джеймс Бейкер до Гельсінкі разом із своїм почотом фавіців і гуртом журналістів, Бейкер заявив, що він говоритиме з союзу з міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе та з самим Горбачовим про можливість американсько-союзу співпраці над замиренням у Близькому Сході і в Центральній Америці. Президент Буш заявив інше становище, як його мав президент Реген у справі можливості участі ССРСР в заходах над заведенням миру Ізраїлем та арабами. Коли Реген і його державний секретар Джордж Шульц ликалися допустити Москву до голосу у справах Близького Сходу — Буш і Бейкер не лаяються цього: навпаки, вони знають, що союзу дипломатія радше підтримуватиме палестинських арабів, як ізраїльського максималіста Іцхака Шаміра. Це у практиці водночас і підтримка принципів Буша, що „окупація Ізраїлем арабських земель не може тривати вічно".

Відвідини Бейкера в Москві були „символічні", як зовнішній показ, що ЗСА прагнуть злагоди з ССРСР в ім'я забезпечення світового миру. У заяві, що і склав речник союзу уряду Геннадій Герасимов, сказав, що „знайдено основні" для можливості американсько-союзу співпраці у розв'язуванні „обласних" конфліктів. Американська держава верхівка радше і тепер змагає до заміни сандіністської, насправді просоюзу і комуністичної системи правління в Нікарагуа системою демократії. Це можливе тільки тоді, коли ССРСР припинить свою допомогу Нікарагуа зброєю і грошми. Була виста в американській пресі, що Горбачов погоджується на відмову від дальшого активного сприяння сандіністам в Нікарагуа. „Якщо Америка припинить свою допомогу протикомуністичним партизанам в Афганістані. Але такий торг для американського Уряду несприятливий. Економічна криза в ССРСР сприяє американським заходам, щоб Москва припинила свою експансію у широкому світі. Допомога Третьюму світові коштує Москві більшість, що і вона не має та які потрібні для закупу за кордоном найбільш потрібних предметів щоденного вжитку. Те саме стосується більшовицьких видатків на зброєння. Цю трудну економічну ситуацію ССРСР використовує американський Уряд для реалізації гасла Регена і Буша, „Мир і добробут".

Після дводенних розмов із Шеварднадзе Джеймс Бейкер стрінувся на майже тригодинний розмові з Горбачовим — разом із їхніми радниками. Бейкер передав Горбачову листа від президента Буша з признанням за перебуванням, знову ж Горбачов заявив несподівано, що ССРСР відтягає їх із Центральної Європи 500 ракет на близьку віддачу. Це ніби був гачок, щоб негайно розпочати розмову на тему ліквідації таких ракет у Західній Європі у змаганні до повного „відатомізування" західноєвропейського континенту. Ані Буш, ані Бейкер на такий гачок не дадуть себе зловити. ССРСР має у Західній Європі 10,000 ракет на близьку віддачу — і відтягнення 500 ракет — це іграшка. Воно має пропагандивне значення для німецьких „лісників", але її не може брати поважно НАТО і Пентагон.

Рішено в Москві, що в другій половині червня відновиться американсько-союзуські переговори щодо редукції далекосяжних ракет і бомбардувальників. У принципі прийнято це вже за Регена, проте у подробицях не вирішено, бо залишилися це такі контроверсійні справи, як підводна атомово флотія і так звана „зоряна війна" — протиракетна оборона з космічного простору.

Західний світ буде вдодоволь, що будуть переговори, бо існує політична істина: як довго йдуть розмови — нема війни. Дотеперішні ходи президента Буша виявили вже, що він дуже обережний, але знаменито орієнтується у міжнародних відносинах та у справжньому обличчі більшовизму. Тому „трюки" Горбачова практично безвартісні.

На жаль, довелося й мені на старості шукати теплої кутка на чужині. Команда Шербицького, яка на 12 років запроторила мене спершу в концтабори, а відтак у сибірське заслання, зробила все від неї залежне, щоб я не міг повернутися в Україну. З болем і страхом я ступив на американську землю: як же тут жити, не знаючи мови?

Та ось уже другий рік живу в Америці. І хіба ж не диво: я не відчуваю, що ця країна мені чужа. І так само не відчуваю великих незручностей через незнання англійської. Обізвав майже всі значні міста Америки й Канади — Нью Йорк, Вашингтон, Чикаго, Дітроїт, Торонто, Вінніпег. Список міст можна значно продовжити, але ж ідеться не про мої мандри. Ідеться про те, що на американській землі я зустрічаю значно більше українського, ніж у столиці України — золотому Києві. Прізвища майже всі українські, але ж і промовчати, коли це правда?

Я бачив такі величезні зібрання українців, що серце моє переповнювалося гордістю за наш славний народ. У Бавнд-Бруку, який можна назвати „українським Єрусалимом", на великій християнській святі з'їжджаються тисячі українців. Але, як з'їжджаються! Довкола церкви святого Андрія, що вражає своєю архітектурою (вона відноситься до української, з виразними рисами нашої мистецтва, і по-доброму, без будь-якої нарочитості, модерна) — довкола церкви й великого цвинтаря, та на гранітних хрестах рясніють типові українські прізвища, виписані морем, справжнє море автоматично. Йому ні кічка, ні краю. А люди виглядають так, що з першого погляду можна сказати: о ні,

Але в 1975 році, на підставі предкалення своєї лікарської комісії, МОК заборонило уживати стероїди через негативні наслідки, а саме імпотенцію, хворобу печінки, рак, лісний тощо. Під час Олімпійських ігор у Лос Анджелесі, ред. О. Зінкевич скликав пресову конференцію, на якій подав до відома про цілий ряд загадкових та передчасних смертних випадків у Союзу. Ці дані ред. Зінкевич, опублікував після англійською та українською мовами.

Джансон та д-р Астафан Не називаючи прізвищ, Френсис вказав на дискотеку ЗСА, що являв уживав стероїди, а також подав схему жіночих бігів на 100 метрів, із якої досить наглядно видно, що осяг тричі золотомедальстки Феліші Гриффіт-Джойнер на 10,49 секунд можна пояснити тільки уживанням стероїдів. Гриффіт-Джойнер вже відтягнулася, натомість її тренер Баскін енергійно заперечував уживання стероїдів.

Джансон та д-р Астафан Не називаючи прізвищ, Френсис вказав на дискотеку ЗСА, що являв уживав стероїди, а також подав схему жіночих бігів на 100 метрів, із якої досить наглядно видно, що осяг тричі золотомедальстки Феліші Гриффіт-Джойнер на 10,49 секунд можна пояснити тільки уживанням стероїдів. Гриффіт-Джойнер вже відтягнулася, натомість її тренер Баскін енергійно заперечував уживання стероїдів.

Лєса Храплива-Шур

СКВОР ПРИ ПРАЦІ

Нова, небувала ситуація в Україні, нежданний вибух релігійно-національних почувань та енергій, прорив живого, десятилітнього придушеного слова й думки, захоплює та очаровує нас, що живемо розкидані по всіх континентах. Та самого захоплення дуже мало. Події в Україні зобов'язують нас. Якщо в відомих трудностях та небезпечних умовах наша культура може, однак так інтенсивно просторити, то чого ж можна б сподіватися від нас, у відомому світі безконечних можливостей? І ще більше, ми знаємо із висловів численних справжніх героїв наших днів, що вони поважно розраховують на паралельну нашу дію, на нашу підтримку.

І саме в тому світі видно, попри безсумнівні осяги нашої діяльності, теж і численні її тіні: байдужість більшості нашого громадянства до релігійних та національних справ, різкий постійний спад попиту на наше друковане слово, невідраді обставини та стан нашого українського шкільництва, постійно чимраз менше число українських мовляв, а що вже й говорити про культуру мови. І навіть, хоч як лаяно глянути правді в очі, повільний заник української мови...

Супроти такої ситуації по цей і той бік залізно заслони, Світовий Конгрес Вільних Українців, який саме розпочинає свою нову каденцію після минулорічного збору та перевиборів, мусить діяти і то діяти рішуче. І так проголосив він 1989 рік Роком Української Мови, видаючи відповідний заклик, відомий вже з нашої преси.

З цими напрямними углядно пліями своєї праці і Світова Координація Виховно-Освітня Рада при СКВУ. Самі ці пліями були й темою нарад СКВОР-и дня 4-го лютого в Торонто, у присутності новообраної голови, мгр Іроїди Винницької, колишнього голови і далі члена Ради, д-ра Р. Дражньовського, Л. Шур, секретаря та членів В. Педенка і М. Наумчук.

Микола Руденко

ЧОМУ МЕНІ НЕ ЧУЖИЙ НЬО ЙОРК?

(Лист в Україну)

вони тут не належать до уповільненого народу — навпаки, за ширшу працю й мудрість американська держава їх високо шанує. Я серед них не бачив так званого простонароддя. Люди не лише називають одне одного панями — вони й справді пани. Всі без винятку. Бо найбагатший із них є значно багатшим від українського міністра, або секретаря обкому. Зайдіть до їхніх розкішних осель — і ви самі в цьому пересвідчитесь. Це тому, що більшовики протягом семи десятиліть прагнули усіх зрівняти в бідності. А братські організації української діаспори прагнули цілком протилежного: усіх зрівняти в заможності. І слід сказати, що вони цього досягли — українці вийшли на почесний рівень добробуту в західному світі. Тут мимоволі приходило думка: так заможний міг би жити увесь наш народ, якби Україна стала вільною. Бо він любить і вміє працювати, уміє створювати високі цінності.

Я брав участь у зібраннях українців, що налічували по десять і двадцять тисяч чоловік. Так, скажімо, на митинг у Вашингтоні, присвячений 1000-літтю хрищення Русі-України, справді з'їхалося двадцять тисяч українців. А потім усі ці тисячі пройшли повз найважливіші підозрілими антенами московське посольство, вимагаючи волі й державної незалежності для своїх братів на Україні.

Я живу у великому будинку де серед інших американців мешкає шістьдесят укра-

їнських родин. А поруч височіє розкішний багатопверховий будинок, який належить Українському Народному Союзу — братській організації, яка нещодавно відзначала своє 95-ліття. Вона дуже багато зробила для того, щоб українці на американському материк вийшли на гідний рівень побуту й духовної культури. Я часто буваю на 5, 6, 7 вулицях Нью Йорку де на кожному кроці можна почути українську мову. Та й не лише на цих вулицях, а й на багатьох інших також стоять величезні українські храми, українські клуби, українські банки, крамниці, ресторани. І ось я змушений запитати: чи є хоч одна вулиця в Києві, де б панувала українська мова? Істина трагічно гірка: немає жодної. Українська мова панує на сільських вулицях, але ж не на столичних. І взагалі не на міських — Харків, Чернівці, Запоріжжя й десятки інших міст нашої батьківщини перестали бути українськими.

Але чому, чому? Хіба українська нація уже зникла? Відповідь вичовно проста: тому, що так хотіло й хоче керівництво комуністичної партії. На словах ратуючи за інтернаціоналізм, на ділі воно провадить ту ж саму політику, якої завжди дотримувалися російські імператори. Ту ж саму, але з більшим останніми. Ніде московські націонал-більшовики не винищили стільки народу, як на Україні. Якщо ретельно підрахувати жертви штучно встановленого голоду в тридцятих роках, жертви масових роз-

стрілів у катівнях ЧК, ГПУ, НКВД — їх виявиться понад десять мільйонів. Та хіба ж не комуністична партія винна, що Друга світова війна на додаток до згаданих жертв поглинула ще сім мільйонів українців? Відомо: Гітлер наважився розпочати війну проти Союзу лише тому, що побачив разуюч неспроможність Червоної армії у загартуванні війни з Фінляндією. Неспроможність через відсталість озброєння. Отже всього український народ за часів більшовицького панування втратив не менше двадцять мільйонів — тобто половину свого населення! І, до речі, найкращу, найактивнішу половину.

Страшно навіть згадувати про це. Але це, саме це є головною причиною, чому українські міста втратили мову народу, який їх заснував.

Друга причина — повсякденне приниження української мови, яке ще й досі триває. І досі підручні Шербицького (Кравчук, Сельченко) стверджують, що українська мова не може й не повинна стати мовою вищих учбових закладів, бо це нібито порушує принципи національно-російської двомовності. І ніхто їх не судить за ці неспроможні колонізаторські дії.

Тепер подивіться, з якою пошаною ставиться до української мови американський Уряд. Читую з газети „Свобода" за 8-ме квітня цього року: „Учні середніх шкіл в стейті Нью Йорк, мають змогу скласти іспит з української мови, за який їм зараховуються відповідні кредити, як за іноземну мову".

Гадаю, це допоможе моїм землякам в Україні зрозуміти, чому я почував себе чужим у Києві і не почуваюся чужим у Нью Йорку.

що Джансон виконував його вказівки.

Але так не сталося. Глибоко розчарований Френсис усвідомив собі, що якщо не він, то хтось інший винен у правді на світло денне, самим його власна кар'єра, мабуть, закінчена. Приховувати далі правду не мало сенсу.

Співпраця офіційних чинників

Френсис не мав труднощів переконати офіційних канадських чинників легкої атлетики, що атлети всіх інших країн уживають стероїди, отже чому б канадські атлети не мали б цього робити? Він звернувся із запитом до голови цієї ланки, Уллетт, яке його становище до цієї справи? А цей відповів: „Ми не будемо більшими католиками, як сам Папа".

Відтоді наставла співпраця — і Уллетт повідомляв Френсиса, коли і де грозив наскок на його атлетів із перевіркою.

Закінчення буде.

Окрему увагу звернено на учителів українознавчих шкіл. Вони ж виносять на своїх плечах важкий, часто аж непосильний тягар передавання майбутнім поколінням хоч підставових знань про небажену Батьківщину. І як же часто без зрозуміння, не говорячи вже про належну пошану, зі сторони, як учнів, так і батьків. Ім саме так дуже був би на потребу взаємний контакт, виміна джерелами, матеріалами та досвідом, чи просто взаємна моральна підтримка, скріплення віри в доцільність і достовірність їх післання. Цього повинен послужити листок зв'язку бюлетень „Відкування", який стоїть на одному із перших місць у плануваннях СКВОР-и.

Видавши в минулому році, до Ювілею Тисячоліття „Хрестоматію Тисячоліття Хрещення України-Руси", СКВОР-а далі старатиметься про матеріал для навчання українознавчих предметів, по змозі вживаючи модерні засоби, як ось д-р Дарія Маркус виводила комплекс світлин-проглядок про історію та мистецькі скарби Києва, з добре опрацьованими поясненнями. Треба їх лиш помножити-відати.

Для батьків та їх громадянства заплановано опрацювання настільної книги, посібника української родини, яка подає б основні відомості про український зміст та стиль життя, виховні ідеали та засоби, які їх осягнути, перевести в життя в умовах діаспори. Така книжка дуже допомогла молодим подружжям та батькам, та могла б стати найкращим всесвітнім дарунком молодят.

Щоб сама молодь мала змогу поширити вжиток української мови на своє товариство та особисте життя, задумано зробити доступним ряд гур, як ось українське видання зрозумілого тепер гри „запитанки" („трівія квіз"). Його вже й підготувала група під проводом мгр Віри Андрушків у Дітроїті. Рівночасно розпочинається праця над добіркою з української поезії, для гри, яку колись звали „флірт". Та вона мала б сповнити куди поважніше завдання: вона повинна б надати глибшого змісту та краси-романтики відносинам поміж нашими молодими людьми, які, на жаль, так часто підпадають впливам мод свого оточення та реклами безсовісних засобів масової комунікації та затрачують основне зрозуміння цих таких важливих життєвих справ.

Для кращих контактів поміж дітьми й молоддю у різних місцевостях, країнах, континентах, СКВОР планує систему перепинок поміж дітьми та молоддю, „друзів пера". Та досвід, і то дуже позитивний, як нашого неукраїнського середовища, так і наших організацій молоді, вказує на особливу користь ближчих особистих контактів, тобто „вміну дітей" на деяких час поміж

Лєв Яценевич

Книжка, яку варто прочитати

Степан Куропась, „Спогади з України й 60 років в Америці", Нью Йорк — Париж — Чикаго, накладом автора, 1988 р., тверда обкладинка, 375 ст.

Книжка спогадів популярного та всім відомого українсько-американського громадського діяча та журналіста, інж. Степана Куропаса — це автобіографічна розповідь з дня народження (1900) до сучасних часів. Вона обіймає: перебування автора на селі (в Селищах, повіт Перемишль) навчання в гімназії у Перемишлі, участь в королівсько-царській австрійській армії, участь у визвольних змаганнях, перебування на Чехо-Словаччині, агрономічні студії у Празькому університеті, поворот до Галичини, праця у „Сільському Господарі" у Львові, переїзд до ЗСА та детальна розповідь про життя-буття української еміграції, її видатних діячів, та своє встановлення й досягнення в Новому світі.

Книжка спогадів С. Куропаса, це своєрідна енциклопедія чи радше історія життя американської України, написана безпосередньо з великою дозою пістиму та любові, з усіма її світлинами та тінями.

Крім автобіографічної розповіді, автор включив до своєї книжки передрук своїх цікавих статей, друкованих в „Альма-нахові Народного Союзу", у „Свободі", „Новій Зорі", „Самостійній Україні", „Українським Життєм" та „Українським Словом".

Ці статті творять гейби своєрідне доповнення до його спогадів, з яких майбутній історик української еміграції у діаспорі знайде багатюще джерело інформації з усіх ділянок українсько-американського життя. Звичайно, між ними є дуже багато контроверсійних проблем, які проте автор аналізує та навістлює з певною дозою сатири та гумору, притаманних його харизматичній особистості.

Хоч, як прикро про це писати, але український народ, не зважаючи на його чисельність та нещодавнє відзначення його християнського тисячоліття, не має досі своєї державної піднесеності. Звичайно, ми опрацюємо себе відсутністю природних границь нашої Батьківщини, наїздами татарських орд та великою кількістю наших ворогів, які зазіхали постійно на нашу „медом і молоком" текучу землю. В дієвості, причинно нашої бездержавності є, не наші фізичні, але духовні вороги, захищені у наших власних душах, у виді провінціалізму, зависти, нетерпимості та втечі від дієвості, які тягнуть нас червоною ниткою крізь всі етапи нашої історії, від князів до демократичних часів.

Інж. Степан Куропась

Кажуть, що найшкітніші нитки в тканині національної свідомості — це знання рідної мови, з уваги на те, що вона найкраще захищає людину перед асиміляцією навколишнього. Думую, що автор рецензованої книжки був свідомий цієї істини і він, не тільки своє життя працював для української справи, але у протязі багатьох років українським інтелектуальним родинам, які жили між двома світовими війнами в ЗСА, був одним з тих українських інтелектуалів, в домі якого завжди панувала українська розмовна мова й який виховав свої діти на свідомості українців, що волюють сьогодні українською мовою, у слові і письмі. Хвала йому за те!

українськими родинами. Крім скріплення почуття української спільності, свідомості її загасу й сили, такі проекти теж підтримували б вживання української мови, як єдиного засобу порозуміння поміж молоддю різних країн поселення. Не заборонено теж плекаті оптимістичні мрії, що колись стане можливою така переписка чи навіть виміна із рідними земляками.

Сильний чинник, що зумовляє відмирання української мови в нового нашого покоління, це нездоровий звичай старших, звертатися до дітей мовою країн поселення, навіть якщо вони повні українськомовні. Бо навіть, якщо діти не зовсім розуміють, мова старших повинна стати для них бажаним прикладом для наслідування. Щоб якось, в тактовний спосіб, пригадати про це дорослим, заплановано передати в руки якогось українського підприємства вибір загальнонавчальних спортивних сорочок („Т-сорочок") із написом: „Прощу, говоріть до мене по-українськи". Засіб оригінальний, „модний", та, бажалося б, щоб саме тому був і успішний.

У загальному можливості, та й потреби діяльності в надрах збереження та поширення української мови, хай буде: відродження чи навіть новонародження в устах нових поколінь, — невичерпні і необмежені. Ось лежать готові до друку чи нового видання численні твори дитячої та виховної нашої літератури, як ось праця д-ра І. Головінського: „Українські діти й молоді у діаспорі мгр Т. Горохович: „Батьки й діти" та багато інших.

Безумовно, у сьогоднішньому світі здійснення таких проєктів коштує немало. І тут СКВОР не може розраховувати на повне їх фінансування фондами СКВУ, який переобтяжений численними іншими завданнями та зрештою й не має, на жаль, такої фінансової підтримки громадянства, як це належалося б та могло бути. Тому СКВОР розраховує на окрему підтримку наших установ, підприємств, чи навіть давних незрівнянних прикладами родин Чикаленків чи Смирненків, на особисті меценатства чи записи, для здійснення поодиноких заходів.

Бо хіба ж може бути висока ціна для збереження найбільшого скарбу народу — його молодого покоління, а зокрема, душі його — української мови. Це надто добре розуміють наші брати в Україні і добиваються своїх прав із одержаним запалом, не рахуючись із можливими репресіями. Нам не досить захищатися величчю їх духа, нам треба діяти. Ніяка громадська надбудова не вліде багато, хоч би мала й найкращі пліми. До цього треба активної підтримки всієї громади. І власне на таку всебічну підтримку СКВОР наліється і розраховує, плануючи свої дії на рік Української Мови.

175-річчя народження Тараса Григоровича Шевченка українська громада в Норт-Порт відзначила достойно і соборно. Простора зала Осередку св. Андрія була виповнена по береги. Свято започаткував об'єднаний хор нашої громади Шевченковим Заповітом а культурно-освітній референтка Галина Король, відкриваючи програму, навітнула до ролі Шевченкового слова для пробудження національної гордості української нації.

Святочне слово виголосила письменниця Ганна Черніш. Свої думки прелегентка зосередила на побуті Шевченка в Петербурзі по повороті зі заслання. Цікаво описала письменниця ювілейний концерт в Петербурзі в пам'яті Шевченка.

На жаль, заповіт нашого пророка, його поклики до волі ми досі не виконали, це болісний заклад пошвенченківському поколінню України.

Оперна співачка Марія Лисогір при фортепіановому супроводі Іраїди Черняк відспівала композиції Лисенка і Стеценка до поезій Шевченка. Декламатори виконали: Олена Білас — поезію Шевченка „Кавказ“ і Леся Арвін — „Тополю“; об'єднаний хор під управлінням Олександра Пришляка при фортепіановому супроводі Др. Ярослава Грабовича відспівав Шевченкове „Сонце Заходить“ і „Україна“ Гр. Давидовського.

Свято закінчено українським національним гімном.

Відрізно, що завжди старанням диригента Олександра Пришляка при Осередку постав хор для загально-громадських імпрес, до якого включилися хористи Осередку св. Андрія і католицької парафії Входу в Храм Пресвятої Богородиці.

3 діяльності української громади на Флориді

Ювілейне святкування п'ятдесятиріччя проголошення незалежності Карпатської України громада в Норт-Порт відзначила також соборно 11 березня 1989 року. Головним промовцем був уродженець Карпаття Йосип Тереля. Свято відкрила культурно-освітній референтка при Осередку св. Андрія Галина Король. Марія Лисогір відспівала американський гімн, а Микола Андрушко — канадський.

Др. Юліан Химинський, учасник подій які відбулися 50 років тому на Закарпатті, виголосив доповідь про важливість національного принципу у міждержавних взаєминах за про трагічні наслідки його нехтування в Європі.

Співав знову об'єднаний хор нашої громади під управлінням О. Пришляка. Наперед жіночий хор відспівав „Лебеді Материнства“ на слова Василя Симоненка і „Світлиця“ на слова В. Степана, музикою І. Білозорова і також мішаний хор проспівав „Карпатські Сніжки“ Ярослава Славутича, музика Кистастого і „Пісня про Дніпро“ П. Майбороди. Акомпаніаторка — др. Ярослава Грабович.

Наша оперна співачка Марія Лисогір відспівала при акомпанюванні Іраїди Черняк „Любіть Україну“ — В. Осори, музика М. Фо-

менка і „Дивлюсь я на небо“ — Петренка. Пам'яті Лисогір часто виступав на українських імпресах в Норт-Порт і за мистецькі виступи наша громада нагороджує її гарний спів бурхливими оплесками.

Галина Боровець продекларувала поезму „Срібна Земля“. Тріумф волі і трагедії в іграті — „В крові невинних і соколят“ відтворила рецитаторка з глибоким чуттям.

Марія Химинська представила доповідь Іосифа Тереля, який розповів про незабутній 14-ий березень 1939 року, світлий день для всіх українців, бо в цей день Закарпатті на законно зібраному сеймі в Хусті через своїх послів проголосили самостійність Карпатської України.

Першим президентом Срібної Землі став буди-тель і батько нашого народу монсйор д-р Августин Волошин. І ми його діти, послідовники, мусимо докінчити те, що він, мученик за святу віру як вірний син свого народу, розпочав.

В часі володіння князя Володимира Великого ми, закарпатці ідентифікували себе з усім народом під назвою загальною „Русини“. І я гордий з того, що ця вітка мого народу так довго затримала свою стародавню назву. Це не брак національної свідомості, це прояв великої сили природи і того, що закарпатські українці з його надзвичайно старою гілкою. У нас в горах побутує така стара приказка: Бойко такий старий як світ. Про нас часто говорили, що ми спимо, але коли прийшов час історичної хвилини, ми, русини, мудро і тактовно, без колотнечі, всі рахунки сконсолідували своє „я“ і проголосили в Карпатах українську державу. Саме там у ті буремні часи і радісний для нас усіх, дві наші національні церкви католицька і православна прийняли до згоди, подали собі руки і прирекли разом працювати для блага

нашого народу. Їхній чин для наслідування, це треба пам'ятати! День 14-го березня радості і трагедії одночасно. Карпатська Україна це єдина центральна європейська держава в той час, що вчинила збройний опір фашизму.

Хоч народ і президент знали, що перемоги не буде, але кінце знали всі, що спротив і кров героїв це історія для майбутнього.

На прикладі Копані, Красного Поля ми підняли знову прапор наших батьків, щоб боронити волю проти нового наїзника — московського окупанта. Саме на Закарпатті найдоше діяла збройна боротьба ОУН і УПА. Тут якраз на нашій Срібній Землі також вперше відбулося відродження нашої церкви. І не тільки відродження але і переможний поступ новітніх місіонерів — апостолів по всій Україні. У нас також на Закарпатті відбулася співпраця між католиками, православними і протестантами.

Порівняно до всієї України ми мали в останні 20-ти роках одну третину всіх політичних в'язнів. Це нині у концтаборах і тюрмах перебувають понад 200 закарпатських українців, багато жінок-страждниць. Але назріває в Україні ситуація, в якій ми мусимо вийти переможцями. І тому клич — всі за Україну! Тепер так дуже актуальний!

Зустріч з Терелею і дискусійний вечір відбувся також в українській парафії св. Марії. Там спершу отче мітрат Берко відправив молебень, в наміренні беатифікації замучених більшовиками владик, а відтак висвітлено фільм про визвольну боротьбу Закарпатської України.

Нашу громаду відвідували також українські дисиденти, в минулому році Валентин Мороз, Данило Шумук, Оксана Мешко, а вже в цьому році Микола Руденко і Йосип Тереля. Наша громада жертовна, обдарувала гостей і зложила свої лепти на фонд Української Гельсінської Спілки.

П. Т.

70-ий Відділ УНСоюзу в Джерзі Сіті відбуд свої річні збори

В неділю, 19-го березня ц.р., відбулися в УНДомі в Джерзі Сіті річні збори 70-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариства „Поступовий Клуб“. Члени Відділу перебрали одностайно урядовців із попереднього року, висловлюючи їм подяку та призначивши за добре виконання у 1988 році працю. До складу уряду були обрані: Степан Білик — президент, Петрус Коваль — заступник президента, Микола Шеремета — секретар, Марія Рут — касир, Оксана Кузичин — заступник секретаря, Дмитро Тхір і Михайло Пилипчук — Контрольна комісія.

Збори відкрив президент Відділу Степан Білик і зазначив одностайно пропозицію М. Шеремети пожертвувати з каси Відділу 1,000 дол. на будову української католицької церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сіті.

Збори закінчено обговоренням планів праці на 1989 рік, а після цього ще довго велися розмови про союзові та громадські справи при смачній перекусці, що її приготували доні секретаря Відділу М. Шеремети.

свою несправність на цих зборах. В імені Контрольної комісії звітував Дмитро Тхір і вкінці звіту запропонував ухвалити уступальний управі абсолюторію. Її схвалено одностайно, висловлюючи рівночасно подяку та призначивши всім членам відділового уряду.

Новообраний уряд Відділу привітав від Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу головного секретаря Володимира Сохан та позказав про широкую діяльність УНСоюзу. Він підкреслював значення відданості праці таких Відділів, як 70-ий, до складу уряду якого знову перебрано представників молодшої генерації.

Зібрані члени схвалили одностайно пропозицію М. Шеремети пожертвувати з каси Відділу 1,000 дол. на будову української католицької церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сіті.

Збори закінчено обговоренням планів праці на 1989 рік, а після цього ще довго велися розмови про союзові та громадські справи при смачній перекусці, що її приготували доні секретаря Відділу М. Шеремети.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Прощу змінити мою адресу:

„Свободи“ ☐ „Українського Тижнича“ ☐

„Веселки“ ☐
Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

Моя ЧОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище

Адреса

На зміну адреси проситься обов'язково доплатити \$1.00.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

Спортова програма Українського Фестивалю

Черговий, 15-ий Український Фестиваль, який відбувається в суботу, 17-го червня ц.р., на площах Арте Центру в Голмделі, Н. Дж., згідно з традицією, включив до своєї добірної програми два спортивні турніри. В жіночій відбірній змагатиметься п'ять дружин з Нью-Йорку і Нью-Джерсі чотири українські і одна американська. Змагання пройдуть круговою системою, по закінченні яких три чоловічі дружини будуть нагороджені трофеями Українського Фестивалю.

Футбольні гри шести дружин (п'ять українських і одна американська) проходять на початку в двох рівноважних підгрупах, після яких відбудуться фінальні змагання між першими підгрупами за 1-2-ге місце і гра дружин, які займуть другі місця в підгрупах за третє місце турніру.

Першину турніру будуть нагороджені клубовим і індивідуальними трофеями. 2-ге і 3-тє місця — клубовими нагородами.

Змагання обидвох турнірів проходять від 9-ї ранку до 3:30 по полудні.

Відкритий футбольний турнір

Цей ювілейний футбольний турнір з нагоди 20-річчя Спортової Школи „Ч. Сіті“ відбувається в суботу і неділю, 1-го і 2-го липня ц.р. на футбольній площі „Верховина“ в Глен-Спей, Нью-Йорк.

На цей важливий турнір, на якому буде вибрана збірна українців, що формуватиметься до зустрічі з однією з дружин з України, запрошені всі існуючі українські футбольні дружини в США і Канаді.

В часі турніру буде діяти спеціальний селекційний комітет під проводом відомого українського тренера Гіора Чупенка. Вибрані кандидати до збірної будуть проголошені після закінчення турніру.

Дружини, що займуть перші три місця, будуть нагороджені трофеями Спортової Школи „Ч. Сіті“. В суботу вечором відбудуться для учасників спільна вечеря і пізніше танцювальна забава у великій залі павільйону „Верховина“.

Українські спортивні ігрища молоді — 1989

Цьогорічні Українські Спортивні Ігрища Молоді відбудуться в суботу і неділю — 29-го і 30-го липня на оселі СУМА в Елленвіль, Нью-Йорк. В програмі ігрища бере участь наше юнацтво до 19-го року життя. Змагання проходять в різних вікових групах в футболі, відбиванні, легкій атлетіці, плаванні, тенісі і настільному тенісі. В цьогорічних ігрищах візьмуть участь і учасники Спортової Школи „Ч. Сіті“, як теж спортивні таборів СУМА і Пласту.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Успішні виступи „Карпат“

Згідно з розкладом змагань 5-ої зони II-ої ліги СССР, Львівські „Карпати“ розпочали сезон в Ленінграді з місцевими клубами „Динамо“ і „Кірово-вель“. В першій зустрічі львівські футболісти перемогли „Динамо“ вислідом 4:2, другі змагання з „Кірово-вель“, закінчилися безворітним 0:0.

25-го квітня ц.р. „Карпати“ відбули товариські змагання з Київським „Динамо“, в яких перемогли мінімальним вислідом 1:0. В Київському клубі бракувало шість футболістів, які були змушені виступати в збірній імперії у кваліфікаційних змаганнях за чашу світу. Вперше до довгої роки змагання „Карпат“ у Львові прибуло понад 35,000 глядачів.

Збірна СССР — збірна Східної Німеччини 3:0

На ці змагання, що відбулися в столиці України Києві, прибуло 100,000 глядачів. Збірна СССР виступила під проводом Київського тренера Валерія Лобанов-

ського. В складі збірної виступили такі українські футболісти: Лужний, Кузнецов, Рац, Михайличенко, Литовченко, Протасов і Захаров, цей останній тепер грає в Італії. Два із переможних голів для збірної здобули Литовченко і Протасов.

Велика більшість тієї стотисячної маси любителів футболу свідомо того, що в цій серії могла б дуже успішно виступати збірна України, але до цього не хоче допустити Москва.

Київські юні футболісти відбули поїздку до Італії

На початку квітня ц.р. київські юні футболісти 1975-76 року народження відбули поїздку до італійського міста Агрополі, де взяли участь в міжнародному мінітурнірі. В змаганнях цього турніру українські юнаки перемогли „Туллон“ Франція 3:0, „Марадона-Брусколотті“ 3:0 та „ДЛФ Агрополі“ 4:1. В півфіналі юнаки перемогли клуб „Сан-Маріно“ 1:0 і таким чином ввійшли до фіналу, в якому знову зустріли „ДЛФ Агрополі“.

Цим разом перемогли вислідом 4:0 і таким чином здобули Трофей турніру. І. Костюк був нагороджений трофеєм найкращого стрільця турніру. В наступному році подібні турніри відбудуться в Марокко, Західній Німеччині і знову в Італії, на які вже є запрошені українські юні футболісти.

Українські юнаки між найкращими в Європі

10-го квітня ц.р. відбулися фінальні гокейві змагання турніру за чемпіонат Європи між збірними дружинами СССР і Чехо-Словаччини. Змагання турніру проходили в столиці України Києві. У фіналі перемогла збірна СССР, в складі якої виступали три українські юнаки київського „Сокола“: воротар Сергій Ткаченко, оборонець Вячеслав Тимченко і нападник Валентин Олександров. З інших вихованців „Сокола“, яких недовго забрали з України, виступали: Павло Буре (ЦСКА Москва), Дмитро Филімонов („Молот“, Перм) і Вячеслав Козлов („Хімік“, Воскресенськ). До символічної збірної Європи вибрали Сергія Ткаченка.

Київський „Будівельник“ чемпіоном СССР в кошківі

Не без труднощів, що їх спричинив московський суддя М. Григор'єв, українські кошківарі вперше у своїй історії здобули звання чемпіона СССР. Коли закінчилися ці вирішальні змагання в м. Каунасі, секунди перед сиреною вислід був 87-81 на користь „Будівельника“. Наступна остання акція українських кошківарів і Волков з 9-метрової віддалі здобув черговий три точки. Одне згаданий суддя, який пише кореспондент київської „Спортивної газети“ 29-го квітня ц.р. „указав у „Будівельника“ того вечора золоті медалі чемпіонів“. Замість закінчити гру і признати „Будівельник“ переможцем, Григор'єв зазначив додаткову п'ятихвилинку. Зломлені суддівською сваволею пише Виставкін, змарили „Будівельника“, природно, не змогли зазгати як уміють і „Жальгіріс“ переміг 98-93.

Однак провід „Будівельника“ виспротест до Державного Комітету спорту Литви, цей в свою чергу передав справу до Кошиківської Федерації СССР, яка остаточно, нечувано досі, признала оригінальний вислід 90:87 і чемпіоном імперії Київський „Будівельник“.

В складі тієї дружини виступали: Андрій Білкович, Олександр Білокітний, Олександр Волков, Андрій Шапала, Володимир Левіцький, Євген Мурзин, Анатолій Ковтун, Сергій Орехов, Ірій Косенко, Євген Долгов, Олександр Шевченко і Ігор Пінчук. Головний тренер В. Божена, тренери В. Гуревич і З. Хромаєв.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ЗАРІЧНИЙ, член УНС Відд. 281-го ім. Т. Шевченка в Бейоні, Н. Дж., помер на 69-му році життя. Нар. 1919 року в селі Кринина, повіт Золочів, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Віру Бобович, сина Петра і дочку Маріану Зарічню та 4-ох внуків. Похорон відбувся 10-го квітня 1989 року на місцевому цвинтарі в Гакензак, Н. Дж. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ПЕРПІ, член УНС Відд. 20-го Т-ва „Зіглі“ у Воррен, Мінн., помер 6-го березня 1989 року на 69-му році життя. Нар. 24-го серпня 1919 року в Дітроїті, Мінн. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Михайла і Реймонда; дочку Патрісію Дашем. Похорон відбувся 9-го березня 1989 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітроїті, Мінн. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ПАШ, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Пармі, Огайо померла 31-го січня 1989 року на 95-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС стала 1927 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочку Неллі Козуб, сина Мірона; сім внуків, вісім правнуків і сестру Євдокію Пискевич. Похорон відбувся 3-го лютого 1989 року на цвинтарі Св. Хреста в Клівленді, Огайо. Вічна Йй Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

ФРЕНСИС ГАКОС, член УНС Відд. 423-го ім. Євгена Коновальця в Чикаго, Ілл., померла 6-го квітня 1989 року на 82-му році життя. Нар. 15-го грудня 1906 року в Чехословаччині. Членом УНС став 1961 року. Залишила у смутку мужа Лядислава. Похорон відбувся 8-го квітня 1989 року на цвинтарі Елмвуд в Рівер-Гров, Ілл. Вічна Йй Пам'ять!

Секретар

ЕФРОЗИНА ЯДЛОВСЬКА, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пасейку, Н. Дж., померла 11-го квітня 1989 року на 80-му році життя. Нар. 1909 року в Дітроїті, Мінн. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа Василя, доньку Надю і внуків Йосифа і Михайла. Похорон відбувся 14-го квітня 1989 року на цвинтарі Сідар-Ловн в Патерсоні, Н. Дж. Вічна Йй Пам'ять!

Юліан Котляр, секр.

ФЕДЬ ТРОЦЬ, член УНС Відд. 325-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Брукліні, Нью-Йорк, помер 16-го березня 1989 року на 81-му році життя. Нар. 1909 року в селі Кулява. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Анну, брата Василя, сестру Марію Бішко з родиними, як рівнож ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся 20-го березня 1989 року на цвинтарі Сайпріс-Гілл в Брукліні, Н. Дж. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ХАТА на ПРОДАЖ
2 милі від Союзівки, 2 спальні, гараж, 4/5 акра землі.
\$75,000.00
Тел.: (914) 626-8623

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples write or call. Sorry we only speak English.

AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Batavia Avenue
Geneva, IL 60134
(312) 232-8384

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880

Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

(от)

ACT IN TV COMMERCIALS
"REAL PEOPLE NEEDED"
MAKE BIG MONEY
NO EXPERIENCE — ALL AGES. CHILDREN, TEENS, YOUNG
ADULTS, FAMILIES, ANIMALS, ETC.

HIGH PAY TV ADVERTISING. CALL FOR CASTING INFORMATION

CHARM STUDIOS
(313) 542-8400 EXT. 6426

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ
і ПОДИНОКІ ОСОБИ.

**ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ**

**якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВІРВНЯНІ**

Окремих листів у тій справі не будеться
відписувати

**ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ
ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.**

Найкращий дарунок

**ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ**

ПОДБАЙТЕ,

щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стисла двотомова

Енциклопедія України
в англійській мові

**UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA**

Том I. \$95.00
Том II. \$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$170.00
включно з пересилкою

Замовлення — належність тільки чеками або поштовими
перекладами. М. О. Сторі

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302